

dünya odaları

POLONYA ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ BİRLİĞİ (SEP)

Etkinliklere Genel Bakış :

Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği (SEP) 1919 yılında kuruldu. 19. yüzyılın sonlarından kuruluş tarihine kadar varolan ve birbirinden bağımsız olarak çalışan elektroteknisyen grupları böylece ilk kez biraraya getirildi.

Birliğin kuruluşunda hazırlanan çalışma programı, Polonya Elektroteknikliğinin gelişmesi alanındaki sosyal çalışmaları, elektroteknik eğitimin düzenlenmesini, teknik standartlar ve teknik dil konuları ile ilgili çalışmaları amaçlıyordu.

Birliğin çok yönlü ve başarılı etkinlikleri, Polonya Radyo Mühendisleri Birliği, Polonya İletişim Mühendisleri Birliği ve Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği'nin de SEP ile birleşmelerini sağladı.

Başlangıçta aşamalı olarak amaçlanan hedef, ülkenin elektrik enerjisi üretimini ve elektroteknik endüstrisini geliştirmek kadar elektrik mühendisliği alanında yapılacak düzenli bir devlet planlamasıyla ülke ekonomisinin de gelişmesini sağlamaktı. II. Dünya Savaşı sırasında Polonya Nazi işgali altındayken birlik, çalışmalarını gizli olarak sürdürmek zorunda kaldı ve birlik üyelerinden oluşan bazı gruplar da çalışmalarını diğer ülkelerde sürdürdüler. Bu süre boyunca, yeni düzenleme ve standart projeleri ile Polonya'nın elektrikleştirilmesiyle ilgili perspektif projeleri üzerinde çalışıldı. 1945'te Polonya yönetiminin sosyalizme geçmesiyle SEP etkinlikleri ile devlet ekonomisinin planlanması ve gereksinimleri arasında daha yakın ilişkiler mümkün oldu. SEP aynı zamanda ülkede enerji mühendisliği,

elektrik endüstrisi ve uziletişimin yeniden kurulmasında ve gelişmesinde de etkin rol oynadı. Orta ve yüksek öğretimin geliştirilmesi çalışmaları da birliğin belli başlı etkinlikleri arasındaydı.

SEP'in savaş sonrası dönemde önemli etkinliklerinden birisi de, bilimsel teknik kesimlerin geliştirilmesi ve belirli konularda uzmanlaşmalarının sağlanmasına yardımcı olmasıdır. Birlik ayrıca konferanslar ve özel toplantılar düzenleyerek ekonomik kararların alınmasında halk kesiminin düşüncelerinin de payı ve etkisi olmasını sağladı.

Birliğin çalışma alanlarının hızla genişlemesi, üye sayısının da artmasını sağladı. Bu gelişmelere paralel olarak birliğin konumu değişti. Yeni konuma göre, Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği, güç-elektrik mühendisleri ve teknisyenleri, uziletişim mühendisleri ve elektronik mühendislerinin de yer aldığı bir kuruluş haline geldi.

Birlik etkinliklerinin yeni bir biçimi ise, işe yeni başlayan genç elemanların işe uyumlarında yardımcı olmak, elektrik mühendisliği alanında ortaya çıkan teknik ve ekonomik sorunları halka tanıtmak, elektrik mühendislerinin gereksinimlerini ve haklarını devlet görevlileri ve sendikalar aracılığıyla temsil etmektir.

Bugün, ülke ekonomisinin bütün bölümlerinde ve özellikle elektrik mühendisliğinin tüm dallarında teknik ve bilimsel gelişmeleri sağlamak, teknik bilgi düzeyini, teknik kültürü ve aynı zamanda üyelerinin niteliklerini yükseltmek SEP'in amaçları arasındadır. Bu amaca yönelik olarak birlik her yıl ülke çapında 600 kurs düzenler, mühendislik araçlarının kullanımı ve denetiminde yetki almak isteyen 80 000 kişiye sınavlar düzenleyerek yeterlik belgesi verir.

Bütün bu işlerin başarıya ulaşması için teknik ve bilimsel konferanslar düzenlenir, sergiler açılır ve teknik yarışmalar düzenlenir. Süreli olarak düzenlenen en ilginç yarışmalar şunlardır: Ülke Akaryakıt ve

Enerji Yarışması, Elektrikli Araçların Güvenlik Tekniği, Elektrik Mühendisliğinde Teknik Gerçekleştirim Uygulayan En İyi Kulüp.

Birliğin önemli faaliyetleri Ana Yönetim Kurulu'nca ve bölge yönetim kurullarına bağlı olan, komiteler ve uzman komisyonlarca yürütülür. Bu etkinlikler profesyonel bilginin artmasına ve elektrikle ilgili sorunların bu konuya ilgi duyan çok sayıda insana ulaşmasını sağlar.

Bilimsel ve teknik çalışmalar bu konularda uzmanlaşmış kişilerden oluşan gruplarca yürütülür.

Bir grubun temel görevi modern teknik düşünceleri geliştirmek, mühendislik alanındaki yeni uygulamalar içinde eğitim görmek, yeni standartların hesaplanmasına ve uygun olarak kullanım çalışmalarına katılma, düzenlemeler yapmak vb. dir. Her yıl bu gruplar tarafından dış ülkelere gelen misafirlerin de katıldığı 30'a yakın konferans düzenlenir. Her grup ayrıca geniş kapsamlı eğitim kursları ve konferanslar başlatır.

SEP komiteleri değişik alanları temsil eden seçkin bilim adamları ve uzmanlardan oluşur. Bu komitelerin çoğu uluslararası önemli kuruluşlarda ülkeyi temsil etmeye yetkilidir.

SEP'e bağlı olan birçok komisyon, meslek çevrelerinde önemli görevler üstlenir: Modern teknolojinin gelişmesinde ve yaygınlaşmasında, iş düzenlemede v.b. Bu komisyonlar aynı zamanda SEP Ana Yönetim Kurulu'nun da danışma organlarıdır.

SEP'in görevlendirdiği diğer bölümler de çalışmalarını eğitim ve yayın işlerinde, elektrik endüstrisi ürünlerinin kalite testinde yoğunlaştırır. Üst Teknik Merkez (bir Bilimsel ve Teknik Birlikler Federasyonu' dur) çerçevesinde SEP, önemli teknik toplantılara ve özellikle süreli olarak düzenlenen Polonya Teknisyenleri kongrelerine katılır.

Birlik, araçların verimli kullanılması, enerji ve hammadde ekonomisinin planlanması ve teknolojinin yenileştirilmesi ve yerleştirilmesi konularını amaçlayan toplantılarda da etkin olarak görev yapmaktadır.

Örgütlenmesi :

SEP çalışma alanı, Polonya Halk Cumhuriyeti bölgesini kapsamaktadır. Birlik Genel Yönetim Merkezi Varşova'dadır. Birliğin çalışmaları bütün üyelerin sosyal çalışmaları temeline dayanır.

SEP üyeleri şu sınıflara ayrılmıştır; Tam üyeler, onur üyeleri, yardımcı üyeler ve kolektif üyeler. Derneğin en üst yetkisi delegelerden oluşan kongrenin elindedir.

Bölgelerin Görevleri :

SEP, Kalite Kontrol Bürosu (BBJ SEP), Uzmanlar Odası ve Eğitim ve Yayın Merkezi olmak üzere üç alt kuruluşa sahiptir. Kalite Kontrol Bürosu'na kablolar, elektrik montaj araçları, ışık kaynakları ve düşük gerilimle çalışan elektrikli araçları gibi elektroteknik ürünlerin kalite kontrol ve testini yapması için devlet tarafından yetki verilmiştir.

Bazı ülkelerle yapılan anlaşmalarla bu çalışmalar ortak yürütülmekte, bu ülkelerle yapılan alışverişlerde, ihraç eden ülkelerde kalite kontrol testi yapılan bir ürünü, ithal eden ülke test etmeden kabul etmektedir.

Kalite Kontrol Bürosu'nun (BBJ SEP) yaptığı testler, Uluslararası Elektroteknik Ürünler Kurallaştırma ve Test Kurulu'nca (CEE) da tanınmakta, büro yerli ve yabancı ürünle-

ri test ederek CEE'ye üye ülkelerde geçerli olan kalite damgasını (E) kullanabilmektedir. 1973'ten bu yana BBJ SEP, gereksinme olması durumunda elektrikli güvenlik araçlarının kontrol testlerini yapmakta, ayrıca kendi gereksinmesini karşılamak amacıyla, bazı araştırma araçlarının tasarım ve üretimini de yapmaktadır.

Uzmanlar Odası, başkent ve bölgelerde teknik ve ekonomik uzmanlık, tasarım, çalışma güvenliği konularında danışmanlık gibi görevleri üstlenmiştir.

Eğitim ve Yayın Merkezi (COSIW SEP), birliğin ülke çapındaki bütün birimlerinde, teknisyen ve mühendislerin işbilgilerini geliştirmek amacıyla eğitim çalışmaları düzenlemektedir. Merkez aynı zamanda kurs, konferans gibi eğitim çalışmalarını ilgili bültenler ve kitapçıklar da yayımlamaktadır.

Konferanslar, Sempozyumlar, Kongreler:

SEP, Polonya ve dünya elektrik mühendisliğindeki bilimsel ve teknik gelişmeleri konu alan ulusal ve uluslararası konferanslar, sempozyumlar ve kongreler düzenler. Kongrelerde ele alınan tüm konular, elektrik mühendisliğinin değişik dallarında varolan güncel sorunlarla birlikte ele alınır.

Bazı konferanslar süreli olarak yapılır ve belirli alanlardaki teknik gelişmelerin tartışması yapılır: Nükleer enerji istasyonlarının kurulması, elektrik makinelerinin üretimi, otomatik kontrol, mikroelektronik vb.

Konferanslarda sunulan raporlar ve bültenler tartışılıp oylanarak ilgili kurumlara uygulama için gönderilir.

Teknik alandaki son gelişmeler, Polonya firmaları ve yabancı firmaların ortaklaşa gerçekleştirdikleri gösteri, sergi ve yayınlarla da tanıtılır.

Yabancı Kurumlarla Yapılan Ortak Çalışmalar:

SEP uluslararası bilimsel ve teknik işbirliğine büyük önem vermektedir ve birçok ülkeyle yakın ilişkileri vardır (Bulgaristan, Çekoslovakya, Demokratik Almanya, SSCB, İngiltere, Fransa, Kanada, İsveç, İtalya, ABD, Türkiye ve diğerleri). Bu ilişkileri geliştirmek için yabancı firmalarla olduğu kadar, bilimsel ve teknik birliklerle ortak konferans; Kongre, sempozyum, sergi, film gösterileri düzenlemekte, bilgi ve yayın alışverişi yapmaktadır.

SEP'in diğer ülkelerle işbirliği, komiteler tarafından yürütülmektedir. Bunlardan üçü Polonya'yı uluslararası kurumlarda temsil etmektedir :

— Polonya Elektroteknik komitesi (PKET) • Uluslararası d'Electrothermie (UIE) kuruluşunun üyesidir.

— Polonya Aydınlatma Komitesi (PKO'S) - Uluslararası de l'Eclairage (CIE) Komisyonu'nun üyesidir.

Polonya Yıldırımdan Korunma Komitesi — Uluslararası Conference Internationale pour la Protection Contre la Foudre (CIPP) üyesidir.

Bunların dışında SEP aşağıdaki uluslararası kuruluşların çalışmalarında da yer almaktadır :

WEC - World Energy Conference,

CIGRE — Conference Internationale des Grandes Re'seauuc Electriques a Haute Tension,

UIT — Union Internationale des Te le communication,

URSI - Union Radio - Scientifique Internationale,

EMC — European Microwave Conference,

FAC — International Federation of Automatic Control,

IEC — International Electrotechnical Commission,

CEE — International Commission on Rules for the Approval of Electrical Equipment,

ICIE — International Conference on Industrial Energetics.

Yayıncı :

Polonya Elektrik Mühendisleri Birliği, rehber kitaplar, konferans raporları gibi eğitim-öğretim amaçlı birçok yayına sahiptir. Elektrik Mühendisliği ana dallarının doğuş ve gelişme tarihini içeren beş ciltlik "Polonya'da Elektrik Mühendisliği Tarihi" adlı kitap ilk defa birliğin yardımlarıyla çıkartılmıştır. Kitabın bir cildi Polonya Elektrik Mühendisliği Birliği tarihine ve birliğin elektrik mühendisliğinin gelişmesine yaptığı katkılara ayrılmıştır.

Bunların dışında birliğin çıkardığı yayınların bir kısmını da teknik süreli yayıncılar oluşturmaktadır. Bu yayınlarda çalışanların bilgisini geliştirmeyi amaçlayan teknik konular olduğu kadar, birliğin yaşantısını anlatan bölümler de yer almaktadır.

Birliğin süreli yayıncıları :

— Elektrotekniğe Genel Bakış:

1919'da yayımlanmaya başlayan dergi, ayda bir çıkmakta ve kuramsal elektronik, elektrik ölçüm bilimi, elektrik gereçleri bilgisi, elektrik enerjisi, ışıklandırma gibi konularda çıkan makaleleri içermektedir.

— Uziletişime Genel Bakış :

1928'de yayımlanmaya başladı, mühendis ve teknisyenlere yönelik dergi, ayda bir çıkmakta, elektronik araçların sorunlarını uziletişim sistemlerini, radyo, televizyon, telefon ve telgrafı, veri işlemi, elektrik ölçüm tekniğini ve benzeri teknik konuları içermektedir.

— Elektroteknik Haberler :

1933'te yayımlanmaya başlandı. Mühendis ve teknisyenlere yönelik dergi, iki haftada bir çıkmakta,

güç elektriğinin tüm konularını, Polonya elektroteknik endüstrisindeki gelişme ve sorunlarını içermektedir.

- Enerji :

1949'da yayımlanmaya başladı. Elektrik enerjisinin üretim ve iletimindeki sorunları, enerji istasyonlarının kurulmasını ve çalışmasını; elektriksel enerji ağı konu alan dergi, ayda bir çıkmaktadır.

— Petrol ve Enerji Ekonomisi : (1953, Aylık)

— ölçüm, özdeyim, Denetim : (1955, Aylık)

- Elektronik : (1960, Aylık)

- Uziletişim Haberleri: (1961, Aylık)

— SEP Haber Bülteni : (1961, Aylık)

- İşlik Haberleri : (1968, İki Haftalık).

